

Blagoslovljene božične praznike

želita vsem cenjenim naročnikom, inserentom, čitateljem
in prijateljem „Slovenskega gospodarja“

uredništvo in uprava

Iz raznih držav

V NASI DRŽAVI

Glavni volilni odbor ugotovil število poslancev na dr. Stojadinovičevi in dr. Mačkovi listi. Glavni volilni odbor je začel dne 15. decembra v beograjski narodni skupščini pregledovati volilne spise o državno-zbornskih volitvah 11. decembra v posameznih okrajih. Ker je delo, katerega mora dokončati odbor, ogromno, bodo končni volilni izidi objavljeni šele ob koncu tega tedna. Številke, katere bo objavil glavni odbor, se bodo morda le za malenkost razlikovale od sedaj objavljenih, katere je priobčilo notranje ministrstvo. Neovržno je ugotovljeno, da si je JRZ osvojila v Sloveniji vse mandate in odnesla nad združenimi nasprotniki najsijajnejšo zmago. Po že objavljenih podatkih o izidu volitev narodnih poslancev je lista dr. Milana Stojadinoviča dobila absolutno večino v 234 volilnih okrajih, lista dr. Mačka v 120 okrajih, a lista Dimitrija Ljotića v 2 okrajih. Lista dr. Stojadinoviča je torej dobila absolutno večino v dveh tretjinah volilnih okrajev, ki jih je v vsej državi 356. Vsi ti okraji volijo skupno 371 poslancev, od katerih jih bo pripadlo po določbah volilnega zakona listi dr. Stojadinoviča 304, listi dr. Mačka pa 67.

V DRUGIH DRŽAVAH

V Romuniji bo snela nastopati samo ena politična stranka. Dne 16. decembra je bil objavljen odlok, s katerim se ustanavlja v Romuniji samo ena politična stranka, ki se imenuje »Fronta narodnega vstajenja«. Odlok o osnovanju samo ene stranke so podpisali kralj Karel, predsednik vlade, notranji in pravosodni minister. Stranka »Fronta narodnega vstajenja«, katera edina bo smela nastopati pri volitvah in izbirati poslanske kandidate, je ustanovljena na pobudo 20 najuglednejših romunskih politikov.

Češko-slovaška vlada pred zbornico in senatom. Ministrski predsednik Rudolf Beran je podal v minulem tednu poslanski zbornici in senatu deklaracijo ali cilje in program njegove nove vlade za bodočnost. Vlada deklaracija je zadela na odobravanje pri Slovaki ter Rusinih in tudi zunanjí svet se strinja s programom, katerega si je stavila Beranova vlada. Vlada je prejela 15. decembra od parlamenta s 148 glasovi proti 16 posebna pooblastila za dobo dveh let. Na podlagi teh izrednih pooblastil ima vlada prosto roko, da bo lahko izpeljala svoje načrte z ozirom na politično, socialno, kulturno in gospodarsko obnovo nove Češko-Slovaške.

n zadnjih ukrepov avtonomne slovaške vlade je bil razpust vseh sokolskih in socialističnih telovadnih organizacij. Na Slovaškem je sedaj dovoljena samo Hlinkova garda, ki bo preejala tudi vse premoženje obeh razpuščenih telovadnih društev.

Državni proračun Italije odobren. Ministrski svet je odobril 14. decembra proračun za leto 1939—40. Proračun izkazuje približno 29 milijard lir izdatkov in 24 milijard lir dohodkov ter znaša primanjkljaj 4750 milijonov lir, ki bo krit s povišanjem davkov. Izdatki za oborožitev so povišani napram lanskemu letu za 2,5 milijarde in je za prihodnje leto določenih v ta namen 10 milijard lir.

Napetost med Italijo in Francijo se še ni poleгла. Zadnjič smo poročali, da se je zaostri razmerje med Italijo in Francijo. Na vsem sporu je toliko resnice, da zahteva Italija za Italijane v francoski afriški koloniji Tunis avtonomijo, sodelovanje pri upravi Sueškega prekopa in nadzorstvo nad francosko železnico iz rdečemorske luke Džibuti v abesinsko prestolico Addis Abebo. Italija teh svojih zahtev še ni predložila Franciji, ker hoče počakati, dokler se francoska in italijanska javnost ne umirita in časopisje na obeh straneh preneha s prenapetimi italijanskimi zahtevami, ker Italija nikakor neče na škodo Francije spremeniti razmerja ob Sredozemskem morju. Še vedno se nadaljujejo demonstracije v Franciji proti Italiji ter obratno. Na francoskem otoku Korzika so celo

organizirali odbor za obrambo otoka. Ta odbor že dela priprave za obisk francoskega ministrskega predsednika na Korziki, ki bo ob tej priliki potrdila zvestobo Franciji.

Nemci so se spomnili tudi ciganov. Kakor znano, je Nemčija judom tako rekoč onemogočila življenje na njenem ozemlju. Za judi se hočejo Nemci oteti tudi ciganske nadloge. Vodja nemške državne policije Himmler je izdal odlok, po katerem je v bodoče prepovedano ciganom svobodno gibanje po Nemčiji. Ta odlok med drugim določa tole: 1. Iz Nemčije bodo izgnani vsi cigani, ki so tuji državljani. 2. V bodoče bo ciganom prepovedan prehod čez Nemčijo. 3. Nemški cigani po tem odloku ne bodo smeli več prebivati v mestih, ki imajo nad pol milijona prebivalcev. 4. Svoje šotore bodo smeli postavljati le na krajih, ki jih bodo določile nemške oblasti.

Klajpeda (Memei) ostane pri Litvi. V zadnjem času se je mnogo pisalo, da bo Nemčija zasedla Klaipėdo, kakor je stari la z Avstrijo in deli Češko-Slovaške. V Klaipėdi, ki je edino pristanišče Litve, so se vršile volitve v deželni zbor. Nemška stranka je dobila 1.826.951 glasov, litvanska pa skupaj komaj 130.000. Nemci so združili 87% vseh glasov in bodo zahtevali za Klaipėdo avtonomijo, pristanišče z ozemljem vred pa ostane pri Litvi, katero hoče spraviti Nemčija pod svoj politični in gospodarski vpliv. Med Nemčijo in Litvo se vršijo pogajanja. Nemčija bo nemški Litvini v klajpedskem ozemlju naročila, naj pri ureditvi svoje samouprave da polno svobodo Litvi, da se poslužuje pristanišča v Klaipėdi.

Društvo narodov znižalo proračun za 26 odstotkov. Svet Društva narodov je imenoval posebno komisijo, ki ima nalogo, da prouči vse izdatke Društva narodov in jih zniža na najnujnejše potrebe, ker so zaradi raznih izprememb dohodki Društva narodov zelo nazadovali in je potrebna najskrajnejša štednja. Komisija je zasedala te dni v belgijski prestolici Bruslju ter je znižala v proračunu za prihodnje leto vse izdatke za 20 odstotkov.

Presenetljiv sklep španske nacionalne vlade. Nacionalni španski ministrski svet pod predsedstvom generala Franca je dne 15. decembra predložil zakonski načrt, ki vrača bivšemu kralju Alfonzu XIII. vsa njegova zasebna imetja v Španiji. Bivšemu kralju se vračajo vse državljanske pravice in mu je zopet dovoljena naselitev v Španiji.

Zedinjene ameriške države za oborožitev na morju. Ameriško vojno ministrstvo je objavilo 14. decembra program gradnje novih vojnih ladij v prihodnjem letu. Ta program bo predložen v odobritev parlamentu, ki se sestane januarja. V programu sta tudi dve veliki vojni ladji po 45.000 ton. Razen tega bodo Zedinjene države gradile številna letalska oporišča ob obalah Atlantika na Aljaski, znatno pa bodo okrepile tudi vojne zgradbe na Havajskem otočju in na nekaterih drugih otokih Tihnega morja.

Japonsko-kitajska vojna

Z japonsko-kitajskih bojišč že dalje časa ni nobenega poročila. Vsa javnost je pričakovala, da bodo Kitajci iztrgali Japoncem mesto Kanton, iz katerega so se japonske čete že umikale in je bilo mesto

obkoljeno od treh strani. Kako in kaj je s Kantonom, je neka.

Japonci v prezimiščih. 'Novej' poročila iz japonske prestolice Tokio pravijo, da je odločilo japonsko vr-